

Sygn. akt III KK 195/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

SSN Roman Sądej

w sprawie P. M.

skazanego z art. 208 d.k.k. w zw. z art. 11 § 1 d.k.k. w zw. z art. 208 d.k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 29 czerwca 2017 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w H. z dnia 23 marca 1998 r., sygn. akt II K (...),

**1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej
rozstrzygnięcia o karze łącznej grzywny i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w H. do ponownego
rozpoznania,**

**2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 1998 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w H. uznał P. M. za winnego tego, że:

I. w lipcu 1997 roku w L., T., B. i D., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu z określoną osobą, po uprzednim dokonaniu włamań do obiektów handlowych i usługowych, dokonał zaboru mienia;

- w nocy na 18 lipca 1997 roku w L., po uprzednim wyłamaniu sztaby zabezpieczającej drzwi budynku oraz uszkodzeniu zamka podklamkowego, zabrał w celu przywłaszczenia artykuły spożywcze i przemysłowe o wartości 772,20 groszy oraz banknoty na łączną kwotę 95 złotych;

- w nocy na 18 lipca 1997 roku w T., po uprzednim podważeniu łomem luftów w oknach Przedsiębiorstwa Techniczno - Usługowego „P.”, zabrał w celu przywłaszczenia 3 sztuki ręczników kąpielowych, 40 sztuk znaczków o wartości 0,60 groszy, 2 sztuki przerywaczy do kierunkowskazów oraz 60 litrów etyliny 94 o łącznej wartości 170,26 groszy;

- w nocy na 18 lipca 1997 roku w T. w zamiarze dokonania kradzieży na szkodę Przedsiębiorstwa Handlowo - Przemysłowego „W.” usiłował wyłamać drzwi, ale zamiaru nie urzeczywistnił, gdyż został spłoszony;

- w nocy na 6 lipca 1997 roku w B. zabrał ze świetlicy Ochotniczej Straży Pożarnej kask ochronny do motocykla wartości 150 złotych na szkodę W. N.;

- w nocy na 7 lipca 1997 roku w D., po uprzednim wyrwaniu zabezpieczenia drzwi w postaci kłódki, zabrał w celu przywłaszczenia alkohol o wartości 250 złotych, to jest czynu z art. 208 d.k.k. w zw. z art. 11 § 1 d.k.k. w zw. z art. 208 d.k.k. w zw. z art. 203 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k. i za to, na podstawie art. 208 d.k.k. i art. 36 § 3 d.k.k., skazał P. M. na karę 1 roku i 11 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzekł karę grzywny w rozmiarze 2.000 złotych, z zamianą w razie jej nieuiszczenia na zastępczą karę pozbawienia wolności w rozmiarze 100 dni, przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w wysokości 20 złotych;

- na podstawie art. 73 § 1 i 2 d.k.k. i art. 74 § 1 d.k.k. i art. 76 § 2 d.k.k., wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec P. M. zawiesił na okres 5 lat tytułem próby i oddał oskarżonego pod dozór kuratora;

- na podstawie art. 75 § 3 d.k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Ochotniczej

Straży Pożarnej w D. kwotę 250 złotych tytułem odszkodowania w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku;

II. w nocy na 19 czerwca 1997 roku, w M. województwa (...), naruszył nietykalność cielesną N. W., w ten sposób, że szarpał ją za ubranie, to jest czynu z art. 182 § 1 d.k.k. i za to orzekł karę grzywny w wysokości 1.000 złotych z zamianą w razie jej nieuiszczenia na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 50 dni, przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w wysokości 20 złotych;

Wskazany wyrokiem, na podstawie art. 66 d.k.k. i art. 67 § 1 d.k.k., orzeczone wobec P. M. kary grzywny połączono i wymierzono karę łączną grzywny w rozmiarze 3.500 złotych, z zamianą w razie jej nieuiszczenia na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 175 dni, przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w wysokości 20 złotych.

Ponadto, na podstawie art. 83 § 3 d.k.k., zaliczono oskarżonemu P. M. okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w rozmiarze 117 dni od dnia 17 października 1997 roku do dnia 14 lutego 1998 roku, przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w wysokości 20 złotych i uznano grzywnę za uiszczoną do wysokości 2.340 złotych, zaś na podstawie art. 48 § 1 d.k.k. orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa określonych narzędzi, zwalniając oskarżonego od obowiązku ponoszenia opłat i zasądzając od oskarżonego P. M. na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania.

Powyższy wyrok, wobec tego, że nie został zaskarżony, uprawomocnił się w dniu 30 marca 1998 r.

Z kasacją od tego wyroku, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej grzywny, na korzyść skazanego, wystąpił Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Wyrokowi temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 67 § 1 k.k. ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 roku - Kodeks karny (Dz. U. Nr 13, poz. 94, z późn. zm.), polegające na wymierzeniu P. M. kary łącznej grzywny w wysokości 3.500 złotych, a więc w wymiarze wyższym od sumy jednostkowych kar grzywny orzeczonych za przestępstwa przypisane skazanemu w punktach I i II wyroku. Wywodząc w ten sposób, skarżący wniósł o uchylenie

wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu w H. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja ta jest oczywiście zasadna i w związku z tym podlega uwzględnieniu na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodzić się bowiem należy z Ministrem Sprawiedliwości – Prokuratorem Generalnym, gdy twierdzi, że Sąd Rejonowy w H. dopuścił się w niniejszej sprawie rażącego naruszenia prawa materialnego wskazywanego w zarzucie kasacji. Wyrok wobec P. M. zapadł i uprawomocnił się w dacie obowiązywania kodeksu karnego z 1969 r. Stosownie zaś do jego art. 67 § 1, kara łączna nie mogła być niższa od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa i nie mogła przekroczyć sumy kar wymierzonych, jak również górnej granicy danego rodzaju kary. Skoro zatem Sąd Rejonowy w H. wymierzył P. M. za przypisane mu przestępstwa jednostkowe kary grzywny w wymiarze odpowiednio 2.000 zł i 1.000 zł, to maksymalną karę łączną grzywny, jaką mógł wymierzyć była kara 3.000 zł. Orzekając zaś karę grzywny w wysokości 3.500 zł, Sąd ten rażąco naruszył wskazany przepis, co miało istotny wpływ na treść jego wyroku.

Analiza akt sprawy wskazuje przy tym, że postanowieniem z dnia 14 października 1998 r., Sąd Rejonowy w H., wobec niewykonania przez P. M. kary łącznej grzywny w wysokości 1.160 zł, orzeczonej przytoczonym na wstępie wyrokiem tego Sądu określił skazanemu zastępczą karę pozbawienia wolności w rozmiarze 58 dni. Wobec zaliczenia skazanemu na poczet kary łącznej grzywny okresu zatrzymania w sprawie w dniu 16 października 1997 r., postanowieniem z dnia 10 maja 1999 r., Sąd Rejonowy w H. skrócił skazanemu okres wykonania kary zastępczej o jeden dzień. Karę zastępczą P. M. odbył zaś w okresie od dnia 4 maja 1999 r. do dnia 30 czerwca 1999 r. Następnie postanowieniem z dnia 29 listopada 2000 r., sygn. akt II Ko (...), Sąd Rejonowy w K., zarządził wobec tego skazanego wykonanie warunkowo zawieszanej kary 1 roku i 11 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej przez Sąd Rejonowy w H. przywołanym wyrokiem z dnia 23 marca 1998 r., zaliczając na poczet tej kary okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 16 października 1997 r. do 11 lutego 1998 r. - w miejsce uprzedniego zaliczenia tego okresu na poczet kary grzywny. Kara została

wykonana w całości w okresie od dnia 10 listopada 2000 r. do dnia 14 czerwca 2002 r. Następnie postanowieniem z dnia 6 lutego 2004 r., Sąd Rejonowy w H. uchylił zawarte w powoływanym wyroku tego Sądu z dnia 23 marca 1998 r. zaliczenie okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania na poczet kary grzywny. Wreszcie postanowieniem z dnia 16 stycznia 2006 r., Sąd Rejonowy w H. orzekł wobec P. M. wykonanie zastępczej kary 117 dni pozbawienia wolności w zamian za grzywnę w kwocie 2.340 zł wymierzoną wskazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w H. Karę tę skazany odbył w okresie od dnia 17 lutego 2006 r. do dnia 14 czerwca 2006 r.

Powyższe okoliczności wskazują, że na skutek naruszenia przepisu prawa materialnego, o którym wcześniej była mowa, P. M. poniósł surowszą karę, aniżeli winien przy zgodnym z prawem ukształtowaniu kary łącznej grzywny. Ze wskazanych tu względów rozstrzygnięcie o karze łącznej grzywny zawarte w zaskarżonym wyroku Sądu Rejonowego w H. ostać się nie mogło i dlatego też Sąd Najwyższy uchylił je i przekazał sprawę w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W postępowaniu ponownym Sąd ten będzie zobligowany do przestrzegania określonych ustawowo granic wymiaru kary łącznej grzywny.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak w wyroku.

r.g.